

Σταύρος Ελ. Καλογιάννης
Βουλευτής Νομού Ιωαννίνων
Νέας Δημοκρατίας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΕΥΝΗΣΕΩΝ 7024
Ημερομ. Καταβολής: 14/12/2010

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς:

- 1) Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- 2) Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Θέμα: Να ανατεθεί στις αιρετές Περιφέρειες η αναθεώρηση των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Η εκπόνηση και εφαρμογή του χωροταξικού σχεδιασμού στην Ελλάδα ακολούθησε μία μη ορθολογική διαδικασία παρά τις προβλέψεις της σχετικής νομοθεσίας.

Ειδικότερα σύμφωνα με το Ν. 2742/1999 περί «Χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης» (άρθρο 8 παρ. 2), τα Περιφερειακά Πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις του Γενικού και των Ειδικών Πλαισίων χωροταξικού σχεδιασμού, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν τις βασικές προτεραιότητές τους, με στόχο τον συντονισμό των επιλογών χωρικής ανάπτυξης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Παράλληλα, ο Ν. 2742/1999 καθορίζει μια σαφή σχέση ιεράρχησης των Περιφερειακών Πλαισίων προς το Γενικό και τα Ειδικά Πλαίσια.

Η σχετική διάταξη του Νόμου όμως έμεινε ανεφάρμοστη και βιώσαμε το παράδοξο και χρονικά ανακόλουθο φαινόμενο της έγκρισης, το 2003, των 12 Περιφερειακών Πλαισίων¹, πριν την εκπόνηση του Γενικού και των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων!

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τα Περιφερειακά Πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού να μην δίνουν συγκεκριμένες κατευθύνσεις προς τα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού (Ρυθμιστικά Σχέδια, ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ), αλλά να είναι απλώς ασύνδετα γενικόλογα κείμενα, που δεν υπακούουν ούτε σε αρχές ούτε σε κανόνες.

Στα Περιφερειακά Πλαίσια πρέπει να καταγράφονται και να αξιολογούνται: η θέση κάθε Περιφέρειας στο διεθνές και στον ευρωπαϊκό χώρο, οι λειτουργίες δια-περιφερειακού χαρακτήρα που αυτή μπορεί να αναπτύξει, οι παράγοντες που επηρεάζουν την μακροπρόθεσμη ανάπτυξή της. Παράλληλα προσδιορίζονται, με προοπτική δεκαπενταετίας, οι στρατηγικές επιλογές για την ολοκληρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη του χώρου στο επίπεδο της Περιφέρειας.

Επίσης, τα Περιφερειακά Πλαίσια πρέπει να υποδεικνύουν τις κατευθύνσεις για τη χωρική διάρθρωση των δικτύων υποδομής, για τη χωροθέτηση των βασικών παραγωγικών δραστηριοτήτων του πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, για την ισόρροπη διάρθρωση του περιφερειακού οικιστικού δικτύου και τις προτεραιότητες για την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Περιφέρειας.

Είναι συνεπώς προφανής ο ρόλος και η σημασία των Περιφερειακών Πλαισίων.

Σήμερα είναι απολύτως αναγκαία και επείγουσα η ριζική αναθεώρηση των υφιστάμενων Περιφερειακών Πλαισίων για τους παρακάτω λόγους:

1. Αυτό προβλέπεται από τη νομοθεσία².
2. Έχει εκπονηθεί και θεσμοθετηθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ εθνικός χωροταξικός σχεδιασμός στη χώρα μας με το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού³ και τα τρία Ειδικά χωροταξικά

¹ Για όλες τις Περιφέρειες της χώρας πλην Αττικής.

² Άρθρο 8, παράγραφος 5 του Νόμου 2742/1999 (ΦΕΚ 207/07.10.1999).

³ ΦΕΚ 128 Α/03.07.2008.

Πλαίσια: για τις ΑΠΕ⁴, τη Βιομηχανία⁵ και τον Τουρισμό⁶, με τις κατευθύνσεις των οποίων οφείλουν να συμμορφωθούν τα Περιφερειακά Πλαίσια.

3. Στα υφιστάμενα Περιφερειακά δεν περιλαμβάνονται οι στρατηγικές κατευθύνσεις του σημαντικότερου εργαλείου χρηματοδότησης της περιφερειακής ανάπτυξης στη χώρα, του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ), το οποίο εγκρίθηκε το 2007.
4. Έχει θεσμοθετηθεί το Πρόγραμμα «Καλλικράτης⁷» με το οποίο συγκροτήθηκε ο δεύτερος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης, η αιρετή Περιφέρεια.
5. Βάσει του Προγράμματος «Καλλικράτης» κάθε Περιφέρεια οφείλει να καταρτίσει Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα⁸ και μάλιστα εντός του πρώτου εννεάμηνου της θητείας της, με τριετή διάρκεια εφαρμογής (για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα επισημαίνω ότι το Υπουργείο Εσωτερικών δεν έχει καν εκδώσει τη σχετική Απόφαση ορισμού διαδικασιών κατάρτισής του!).

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) ανακοίνωσε ότι προτίθεται να προκηρύξει μελέτες για την αναθεώρηση των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού. Όμως η διαδικασία αυτή δεν αποτελεί λύση στη σημερινή συγκυρία για πολλούς λόγους, όπως: χρονοβόρες διαδικασίες ανάθεσης, μεγάλη έλλειψη προσωπικού και μη επαρκής γνώση ορισμένων τοπικών και περιφερειακών θεμάτων στο ΥΠΕΚΑ, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την αποτελεσματική, εδώ και 14 μήνες, των Ρυθμιστικών Σχεδίων πόλεων της Περιφέρειας.

Προτείνω όπως η αναθεώρηση των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού ανατεθεί στις αιρετές Περιφέρειες. Αυτό προβλέπεται από τη νομοθεσία (άρθρο 8, παρ. 3 του Ν. 2742/1999) και οι Περιφέρειες πλέον, ως έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας, αποτελούν θεμελιώδη θεσμό του δημόσιου βίου της χώρας μας. Άλλωστε στο Ν. 3852/2010 ρητά ορίζεται (άρθρο 186) ότι στις αρμοδιότητες των Περιφερειών περιλαμβάνονται και: ο περιφερειακός αναπτυξιακός σχεδιασμός, ο προγραμματισμός και η υλοποίηση των σχετικών με αυτών δράσεων και η γνωμοδότηση επί των Περιφερειακών Χωροταξικών Σχεδίων, πριν αυτά εγκριθούν από τον αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος.

Παράλληλα με την αναθεώρηση των πεπαλαιωμένων Περιφερειακών Πλαισίων, οι Περιφέρειες θα ετοιμάσουν ρεαλιστικά και εφαρμόσιμα Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα, εφαρμόζοντας την αποκέντρωση στην πράξη.

Σε διαφορετική περίπτωση, εάν δηλαδή αναλάβει το Υπουργείο να προκηρύξει τις μελέτες, είναι σχεδόν βέβαιο ότι η πρώτη περιφερειακή περίοδος θα λήξει χωρίς καν να αναθεωρηθούν τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια. Όμως εάν δεν αναθεωρηθούν εγκαίρως τα Πλαίσια αυτά, είναι προφανές ότι οι αιρετές Περιφέρειες θα πορεύονται χωρίς εξειδικευμένους στρατηγικούς άξονες αειφόρου και δίκαιης ανάπτυξης, ενώ θα είναι αδύνατο να σχεδιαστεί και τεκμηριωθεί οποιοδήποτε «πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα».

Κατόπιν αυτών,

Ερωτώνται η κυρία και ο κύριος Υπουργός:

Εάν προτίθενται να κάνουν αποδεκτή την προαναφερόμενη πρόταση και να κινήσουν τις σχετικές διαδικασίες.

Ο ερωτών Βουλευτής

Αθήνα, 14.12. 2010

Σταύρος Ελ. Καλογιάννης

⁴ ΦΕΚ Β' 2464/03.12.2008.

⁵ ΦΕΚ 151/ΑΑΓ/13.04.2009.

⁶ ΦΕΚ 1138Β'/11.06.2009.

⁷ Νόμος 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87/07.06.2010) περί «Νέας Αρχιτεκτονικής της Αυτοδιοίκησης και Αποκεντρωμένης Διοίκησης».

⁸ Άρθρο 268, παράγραφος 1, του Ν. 3852/2010.